LIKA ON LINE **Magazin**

Stigla vam je opomena za stari račun? Zastara nije automatska zaštita od naplate

Piše**Lika online** 24. lis. 2026

Građani kojima stigne opomena za račun star nekoliko godina trebaju provjeriti je li potraživanje zastarjelo i je li u međuvremenu pokrenut postupak naplate. Sam protek vremena nije dovoljna zaštita: ako vjerovnik zatraži prisilnu naplatu, dužnik se na zastaru mora izričito pozvati u odgovarajućem postupku.

Zakon o obveznim odnosima za pojedine račune kućanstava propisuje jednogodišnji rok zastare. Među njima su potraživanja za isporučenu električnu i toplinsku energiju, plin i vodu te dimnjačarske usluge i održavanje čistoće, kada su obavljeni za potrebe kućanstva.

Taj rok ne vrijedi za svaki dug. Opći zastarni rok iznosi pet godina, ako zakonom nije određen drugi, dok potraživanja najamnine i zakupnine zastarijevaju za tri godine.

Za računanje je važan datum dospijeća. Zastara u pravilu počinje teći prvoga dana nakon dana kada je vjerovnik imao pravo zahtijevati plaćanje, a ne od primitka posljednje opomene.

Sama opomena ne prekida zastaru. Za prekid nije dovoljno da vjerovnik dužniku pošalje pisani zahtjev ili ga telefonski pozove da podmiri obvezu.

Drukčije je s podnošenjem tužbe ili odgovarajućeg prijedloga za ovrhu. Zastaru može prekinuti i priznanje duga. Dok rok još teče, priznanje može biti i posredno, primjerice djelomičnom otplatom ili plaćanjem kamata. Nakon prekida zastara počinje teći iznova prema zakonskim pravilima.

Zbog toga prije potpisivanja sporazuma o otplati treba provjeriti što se njime priznaje. Pisano priznanje već zastarjele obveze smatra se odricanjem od zastare. Dokument kojim se dogovaraju rate zato može imati posljedice koje nadilaze sam raspored uplata.

Zastara pritom ne znači da dug nestaje iz evidencije vjerovnika. Ako dužnik dobrovoljno podmiri zastarjelu obvezu, ne može tražiti povrat uplaćenoga samo zato što naknadno dozna da je nastupila zastara.

Posebno treba provjeriti postoji li već pravomoćna odluka. Za potraživanja utvrđena pravomoćnom sudskom odlukom zakon propisuje desetogodišnji rok, čak i kada je za izvorni račun vrijedio kraći. I kod toga roka treba uzeti u obzir moguće prekide zastare.

Opomenu vjerovnika treba razlikovati od rješenja o ovrsi. Protiv rješenja o ovrsi na temelju vjerodostojne isprave, kakva može biti račun, prigovor se u pravilu podnosi u roku od osam dana od dostave. U prigovoru treba navesti koji se dio rješenja osporava i zašto, uključujući pozivanje na zastaru ako za to postoje uvjeti. Neobrazloženi prigovor može biti odbačen. Mjerodavna je uputa o pravnom lijeku u primljenom rješenju.

Još tema koje vrijedi pročitati

Ako je rješenje izdao javni bilježnik, prigovor se podnosi njemu, a o njemu odlučuje sud. Dopisivanje s vjerovnikom ne zamjenjuje podnošenje pravnog lijeka u propisanom roku.

Ni Fina ne odlučuje je li potraživanje zastarjelo. Ona provodi naplatu na temelju zaprimljenih osnova za plaćanje, dok se zastara i drugi razlozi osporavanja naplate rješavaju pred nadležnim sudom. Samo slanje prigovora Fini zato neće zaustaviti postupak.

Za provjeru starog duga treba prikupiti račune, datume dospijeća, potvrde o uplatama i dokumentaciju o eventualnim ranijim postupcima. Ako opomena sadržava samo ukupan iznos, od pošiljatelja se može

zatražiti specifikacija potraživanja i podatak na temelju koje se isprave traži plaćanje.